

Komunikat prasowy

EUROPEJSKI RAPORT NARKOTYKOWY 2026: NAJWAŻNIEJSZE ZAGADNIENIA

Nowe zagrożenia dla zdrowia Europejczyków na szybko zmieniającym się rynku narkotykowym

(09.06.2026, LIZBONA) **EMBARGO 09:00 WEST/LIZBONA | 10:00 CEST/BRUKSELA** Osoby zażywające narkotyki w Europie stają w obliczu nowych zagrożeń dla zdrowia w związku z szybkimi zmianami i rosnącą złożonością rynków narkotykowych. Ostrzeżenie to zostało zawarte przez **Agencję Unii Europejskiej ds. Narkotyków (EUDA)** w opublikowanym dzisiaj **Europejskim raporcie narkotykowym 2026: Tendencje i osiągnięcia** ⁽¹⁾.

W oparciu o dane z 29 państw (**UE-27, Norwegia** oraz **Turcja**) w corocznym przeglądzie zwrócono uwagę na zagrożenia dla zdrowia publicznego wynikające z powszechnej dostępności i stosowania coraz bardziej zróżnicowanego asortymentu substancji, często o dużej mocy lub czystości. Na rynku wciąż pojawiają się nowe produkty otrzymane z konopi indyjskich, a asortyment sprzedawanych opioidów i substancji pobudzających powiększa się. Powszechna jest również politoksykomania, w przypadku której osoby zażywające narkotyki łączą je w sposób zwiększający ryzyko i utrudniający podjęcie odpowiednich działań. Zdolność Europy do sprostania tym złożonym wyzwaniom będzie zależała od wzmocnienia systemów świadczenia usług oraz stałych inwestycji w profilaktykę, leczenie, redukcję szkód i reintegrację społeczną.

Nowe substancje psychoaktywne (NPS) wciąż są wykrywane w tempie około jednej na tydzień. W 2025 r. po raz pierwszy w Europie zgłoszono 50 nowych substancji psychoaktywnych, co oznacza, że łączna liczba takich substancji monitorowanych przez EUDA wyniosła 1050. Wśród nich znajdują się silne nowe opioidy syntetyczne, które wiążą się ze zwiększonym ryzykiem zatrucia zagrażającego życiu. Wapowanie, czyli używanie e-papierosów, tj. produktów zawierających nikotynę, stało się obecnie powszechnym zjawiskiem wśród nastolatków w Europie ([ESPAD, 2024](#)). W państwach członkowskich UE skonfiskowano kapsułki zawierające inne substancje, takie jak syntetyczne i półsyntetyczne formy konopi indyjskich, co budzi obawy, że mogą one stać się nośnikami innych szkodliwych substancji, w tym potencjalnie nowych syntetycznych opioidów.

Oprócz zagrożeń dla zdrowia i podatności społecznej w raporcie podkreślono również trwały wpływ rynków narkotykowych na bezpieczeństwo Europy. Problemem pozostają zastraszanie i przemoc związane z narkotykami, w tym wykorzystywanie i werbowanie młodych osób znajdujących się w trudnej sytuacji przez grupy przestępcze w celu przemytu narkotyków i stosowania przemocy.

Jednocześnie sieci handlarzy szybko dostosowują się do działań organów ścigania. W wyniku wzmożonych działań policyjnych w głównych portach europejskich przestępcy zróżnicowali swoje trasy i metody, aby uniknąć wykrycia. Coraz częściej korzystają z mniejszych portów, przeprowadzają przeładunki na morzu z wykorzystaniem łodzi typu „go-fast” i innych jednostek pływających, a także statków półzanurzalnych, dronów oraz zaawansowanych technik maskowania. Zmiany te utrudniają wykrywanie nielegalnego handlu i nakładają na organy ścigania i organy celne większe wymagania.

Nowa [unijna strategia antynarkotykowa](#) oraz [plan działania przeciwko nielegalnemu obrotowi środkami odurzającymi](#), wraz z proponowanymi nowymi przepisami dotyczącymi monitorowania i kontroli [prekursorów narkotyków](#), stanowią część kompleksowej reakcji UE na ewoluujący problem narkotyków.

Magnus Brunner, europejski komisarz do spraw wewnętrznych i migracji, powiedział: „*Europejski raport narkotykowy* ujawnia koszty społeczne zażywania narkotyków, a najnowsze dane roczne wskazują na co najmniej 7600 zgonów spowodowanych przedawkowaniem. Musimy dołożyć wszelkich starań, aby zapobiec zalewaniu rynku niebezpiecznymi nowymi produktami i wykorzystać pełną moc prawa, aby uniemożliwić nielegalnym handlarzom realizację ich modelu biznesowego. Dzięki europejskiemu systemowi wczesnego ostrzegania już na wczesnym etapie identyfikujemy nowe tendencje. Dzięki naszemu planowi działania przeciwko nielegalnemu obrotowi środkami odurzającymi zapewniliśmy europejskim organom jasne wytyczne, a poprzez zacieśnienie współpracy międzynarodowej tworzymy globalny front w walce z tym przestępczym procederem”.

Dr Lorraine Nolan, dyrektor wykonawcza EUDA, dodała: „Rynki narkotykowe zmieniają się w błyskawicznym tempie, a asortyment substancji dostępnych na ulicach Europy staje się coraz bardziej nieprzewidywalny. Zwiększa to ryzyko – ludzie mogą przyjmować narkotyki o silnym działaniu, często nie zdając sobie z tego sprawy. Rzetelne fakty liczą się teraz bardziej niż kiedykolwiek. *Europejski raport narkotykowy* dostarcza dowodów, które mają zapewnić, by nasi decydenci, praktycy i społeczności byli dobrze przygotowani. Jednocześnie EUDA wzmacnia swoje systemy monitorowania i gotowości, aby lepiej chronić obywateli Europy i wspierać skuteczne reagowanie. Zasadnicze znaczenie ma zrównoważone podejście, uwzględniające zarówno podaż, jak i popyt. Oprócz tego, że musi opierać się na podstawach naukowych, musi również koncentrować się na prawach człowieka i zdrowiu publicznym”.

Konopie indyjskie: zmieniające się szlaki, silniejsze produkty, nowe zagrożenia dla zdrowia

Nielegalne szlaki dostaw konopi indyjskich oraz metody ich przemytu ulegają zmianom, a coraz większe ilości marihuany są przemywane spoza Europy, zwłaszcza z **Kanady** oraz **Stanów Zjednoczonych**, a w mniejszym stopniu – z **Tajlandii**. Nadmierna produkcja, niższe ceny i silna konkurencja na rynku konopi indyjskich w **Ameryce Północnej** doprowadziły do powstania tam nadwyżki tańszych produktów o większej sile działania. Przesyłki z **Kanady** do Europy są zazwyczaj ukrywane w kontenerach morskich, natomiast te ze **Stanów Zjednoczonych** najczęściej wykrywa się w przesyłkach pocztowych.

Konfiskaty w głównych portach dobrze ilustrują tę tendencję. W 2025 r. władze przechwyciły około 21 ton marihuany w każdym z portów Rotterdamu i Antwerpii, głównie pochodzenia **kanadyjskiego**. Na tle tych przepływów rodzą się obawy dotyczące zdrowia. W 2025 r. **EUDA** wydała pierwszy komunikat o ryzyku za pośrednictwem [europejskiego systemu powiadamiania dotyczącego narkotyków](#) na temat konopi indyjskich z **Ameryki Północnej**, w którym to komunikacie podkreśliła zagrożenia związane z potencjalnie niebezpiecznymi pestycydami. Uwypukla to potrzebę ukierunkowanych reakcji i dalszej współpracy międzynarodowej.

Konopie indyjskie są najczęściej zażywanym narkotykiem w Europie; szacuje się, że w ciągu ostatniego roku zażywało je 24,9 mln dorosłych Europejczyków (w wieku 15–64 lat). Szersza dostępność silniejszych i bardziej zróżnicowanych produktów otrzymanych z konopi indyjskich zwiększa zagrożenia dla zdrowia, co sprawia, że reagowanie na nie staje się bardziej skomplikowane. Konopie indyjskie odpowiadają za jedną trzecią (33%) osób podejmujących leczenie uzależnienia od narkotyków w Europie, co w 2024 r. stanowiło szacunkowo 104 000 pacjentów. Spośród nich 62 000 osób rozpoczęło leczenie po raz pierwszy. Konopie indyjskie, w tym produkty o silnym działaniu, ekstrakty i produkty spożywcze zawierające konopie, są powiązane z przypadkami zgłoszeń na szpitalne oddziały ratunkowe. Zanieczyszczanie produktów otrzymanych z konopi indyjskich silnymi [syntetycznymi kannabinoidami](#) oraz powszechna dostępność [półsyntetycznych kannabinoidów](#) zwiększają ryzyko wystąpienia szkodliwych skutków. Oba produkty są dostępne w postaci e-papierosów i produktów spożywczych, co budzi obawy dotyczące ich popularności wśród nowych – a być może także młodszych – konsumentów.

Polityka dotycząca konopi indyjskich w Europie wciąż się zmienia – niektóre państwa członkowskie UE zmieniły swoje podejście do używania i dystrybucji konopi indyjskich do celów rekreacyjnych lub obecnie je weryfikują. Reformy te znajdują się na różnych etapach realizacji i oceny oraz różnią się w zależności od kraju. **Czechy, Niemcy, Luksemburg i Malta** zezwalają na ograniczoną uprawę domową. **W Niemczech** oraz **na Malcie** zezwala się także na sprzedaż non-profit członkom zarejestrowanych stowarzyszeń hodowców, natomiast **w Niderlandach** prowadzi się eksperyment polegający na sprzedaży konopi indyjskich wyhodowanych w kontrolowanych obiektach za pośrednictwem coffeeshopów. Za pośrednictwem europejskiego [zestawu narzędzi](#)

[politycznych dotyczących konopi indyjskich](#) EUDA będzie wspierać decydentów, zachęcając do monitorowania porównawczego i oceny wszelkich form polityki kontroli konopi indyjskich.

Opioidy: nowe syntetyczne opioidy stanowią zagrożenie dla zdrowia publicznego, podczas gdy rynek heroiny pozostaje stabilny

Opioidy, zazwyczaj w połączeniu z innymi substancjami, pozostają główną przyczyną zgonów związanych z narkotykami w Europie. EUDA szacuje, że w 2024 r. w UE odnotowano co najmniej 7600 zgonów spowodowanych przedawkowaniem, z których większość dotyczyła zażycia wielu substancji jednocześnie. Opioidy inne niż heroina, w tym silnie działające opioidy syntetyczne, agoniści receptorów opioidowych oraz środki przeciwbólowe, są wykrywane w znacznej części zgonów spowodowanych przedawkowaniem w niektórych państwach.

Szczególne obawy budzą nowe syntetyczne opioidy, często o bardzo silnym działaniu; od 2009 r. w Europie wykryto ich 95. Tylko w 2025 r. do [europejskiego systemu wczesnego ostrzegania](#) zgłoszono siedem nowych syntetycznych opioidów, w tym nitazeny i orfiny. Do **systemu wczesnego ostrzegania** coraz częściej zgłaszane są także podrobione leki zawierające nitazeny, imitujące legalne leki na receptę, takie jak oksykodon lub diazepam. W 2024 r. w 10 państwach skonfiskowano ponad 50 000 tabletek zawierających nitazeny, co stanowi wzrost w porównaniu z 23 000 w 2023 r. (380 w 2022 r.). Pojawiają się obawy, że tabletki te mogą stać się popularne wśród grup osób, które nie mają tolerancji na opioidy, w tym wśród młodzieży. EUDA koordynuje [sieć laboratoriów kryminalistycznych i toksykologicznych](#) w celu zwiększenia zdolności analitycznych i zapewnienia wniosków z pierwszej linii. W następstwie [oceny](#) bardzo silnych syntetycznych opioidów w krajach bałtyckich w 2025 r. Agencja przygotowuje obecnie ocenę zagrożenia stwarzanego przez pojawiające się nowe syntetyczne opioidy w Europie.

Wprowadzenie przez **Chiny** całkowitego zakazu stosowania nitazenów w lipcu 2025 r. może spowodować, że rynek zwróci się w stronę alternatywnych opioidów. W Europie odnotowuje się więcej zgłoszeń dotyczących orfin. Od 2024 r. zidentyfikowano dziewięć nowych orfin, z których dwie (cychlorfina i spirochlorfina) są obecnie przedmiotem unijnego badania. W okresie od czerwca 2024 r. do stycznia 2026 r. odnotowano 18 zgonów związanych z orfinami.

Zgony związane z fentanylem, silnie działającym syntetycznym opioidem, podkreślają konieczność zachowania czujności. W **Bułgarii** substancja ta była powiązana z ponad 100 zgonami związanymi z narkotykami zgłoszonymi w latach 2024–2025. Poprawa dostępu do leczenia z zastosowaniem agonisty receptorów opioidowych na dużą skalę, a także do programów wymiany igieł i strzykawek oraz programu udostępniania naloksonu do użytku domowego (THN) ma nadal kluczowe znaczenie dla rozwiązywania obecnych problemów związanych z opioidami oraz zapewnienia gotowości i odporności na zmiany na rynku opioidów. Coraz więcej krajów wprowadza programy udostępniania naloksonu do użytku domowego (19 państw europejskich w 2025 r.).

Tymczasem europejski rynek heroiny okazuje się odporny na zmiany. Wydaje się, że zaawansowane metody przetwarzania i fałszowania, a także taktyczne zarządzanie dostawami z ogromnych zapasów **afgańskiego** opium (szacowanych na około 12 000 ton w 2025 r.) przez sieci handlarzy, stanowiły pewien bufor chroniący przed gwałtownym spadkiem upraw maku i produkcji opium, który to spadek nastąpił po wprowadzeniu zakazu przez talibów w 2022 r. Produkcja przenosi się również w inne miejsca. **Pakistan** stał się źródłem opium i heroiny, a w 2025 r. powierzchnia upraw maku lekarskiego wyniosła ponad 9000 hektarów, co stanowi konkurencję dla produkcji afgańskiej. W Azji uprawa maku w **Mjanmie/Birmie** osiągnęła w 2025 r. najwyższy poziom od dziesięciu lat, przekraczając 45 000 hektarów.

Kokaina: rosące szkody, używanie cracku i zmieniające się taktyki handlu narkotykami

Z opublikowanego dziś raportu wynika, że poziom używania kokainy w Europie jest nadal wysoki – w ciągu ostatniego roku używało jej około 4,3 mln dorosłych Europejczyków (w wieku od 15 do 64 lat). Zasięg geograficzny kokainy również się rozszerza, podobnie jak związane z nią szkody. Z najnowszych analiz [ścieków](#) komunalnych wynika, że spośród 85 miast, dla których dostępne są dane zarówno za 2024, jak i 2025 r., w 48 (57%) zgłoszono wzrost ilości pozostałości kokainy. Liczba osób rozpoczynających leczenie z powodu problemów

związanych z kokainą wciąż rośnie. W 2024 r. kokaina była drugim najczęściej występującym narkotykiem wśród osób po raz pierwszy podejmujących specjalistyczne leczenie uzależnienia od narkotyków; jej zażywanie zgłosiło około 37 000 pacjentów (wzrost o 39% od 2018 r.). Ogółem 74 000 osób rozpoczynających leczenie wskazało kokainę jako główny narkotyk.

Z dostępnych danych z 20 państw wynika, że w 2024 r. narkotyk ten był przyczyną ponad jednej czwartej (27%) zgonów związanych z narkotykami. Kokaina pozostała również najczęściej zgłaszaną substancją wśród pacjentów zgłaszających się na oddziały ratunkowe szpitali referencyjnych – wymieniono ją w 26% przypadków. Programy analizy pozostałości w strzykawkach oraz pomieszczenia do konsumpcji narkotyków zgłaszają przypadki ryzykownych form zażywania kokainy, w tym zażywanie w formie iniekcji oraz zażywanie łącznie z opioidami.

Crack potęguje obawy. Jest to widoczny i potencjalnie narastający problem w wielu miastach europejskich, zwłaszcza wśród grup zmarginalizowanych. Może to wynikać z dużej dostępności kokainy oraz łatwości jej lokalnego przetwarzania z kokainy w proszku. W 2024 r. około 11 400 osób rozpoczęło leczenie z powodu problemów związanych z crackiem (wzrost w porównaniu z 9900 w 2023 r.) – 4300 z nich zgłosiło się po raz pierwszy. Ogólnie rzecz biorąc, używanie cracku stanowi coraz większe obciążenie dla podmiotów zajmujących się redukcją szkód i leczeniem, które to podmioty reagują na potrzeby grupy borykającej się z poważnymi problemami zdrowotnymi i społecznymi. W przypadku problemów związanych z kokainą leczenie nadal opiera się głównie na interwencjach psychospołecznych, choć trwają badania nad potencjalnymi metodami farmakologicznymi (np. [projekt #ScaleUp](#)). W ramach [systemu oceny zagrożeń EUDA](#) bada się obecnie potencjalny wzrost zużycia cracku i szkód z nim związanych.

Po latach rekordowych konfiskat ilość kokainy przechwyconej w Europie spadła w 2024 r. do 330 ton (z 419 ton w 2023 r.). Liczba konfiskat wzrosła jednak do 97 000 (95 000 w 2023 r.), co sugeruje, że przemytnicy mogą korzystać z mniejszych, bardziej rozdrobnionych przesyłek, aby uniknąć wykrycia. Chociaż transport hurtowy przez porty morskie nadal charakteryzuje się wysoką dostępnością, pojawiają się oznaki wskazujące na dywersyfikację szlaków i metod przemytu. Odnotowuje się więcej doniesień o wykorzystywaniu mniejszych portów, a także o bardziej wyrafinowanych metodach ukrywania ładunków i przeładunkach na morzu.

Nielegalne przetwarzanie produktów zawierających kokainę odbywa się również na terenie Europy, głównie w **Niderlandach**. W 2024 r. sześć państw członkowskich UE zlikwidowało co najmniej 42 miejsca produkcji kokainy (34 w 2023 r.). Były to m.in. obiekty do wtórnej ekstrakcji kokainy ukrytej chemicznie w innych materiałach, takich jak tworzywa sztuczne. Ogólnie rzecz biorąc, organy celne i organy ścigania stoją w obliczu coraz bardziej złożonych wyzwań, co wymaga ściślejszej współpracy i partnerstw między agencjami oraz współpracy i partnerstw transgranicznych.

Ketamina: rosnące zagrożenie dla zdrowia w związku z coraz częstszym przenikaniem tego środka na nielegalny rynek

Ketamina, która jest niezbędnym lekiem stosowanym w znieczuleniu i łagodzeniu bólu, jest obecnie coraz częściej nadużywana w Europie jako substancja psychoaktywna. Chociaż ogólne spożycie pozostaje stosunkowo niskie, substancja ta staje się coraz bardziej popularna wśród niektórych młodych osób oraz w klubach nocnych, gdzie zazwyczaj zażywa się ją w postaci proszku przez nos. Zagrożenia dla zdrowia obejmują zarówno ostre zatrucia, jak i przewlekłe uszkodzenia, takie jak poważne uszkodzenia pęcherza związane z intensywnym stosowaniem.

Wiele czynników wskazuje na to, że ketamina coraz mocniej zakorzenia się w europejskim środowisku narkotykowym. W 2024 r. 14% respondentów, którzy wzięli udział w [europejskiej ankiecie internetowej dotyczącej narkotyków](#) i zażywali narkotyki w ciągu ostatniego roku, zgłosiło zażywanie ketaminy, zazwyczaj w połączeniu z alkoholem lub innymi narkotykami (np. MDMA). Najnowsza europejska analiza [ścieków](#) komunalnych wykazała, że stężenie pozostałości ketaminy wzrosło w 40 z 66 miast, dla których dostępne są dane za lata 2024 i 2025.

Służba zdrowia zaczyna odczuwać skutki tej sytuacji. Choć liczba osób podejmujących specjalistyczne leczenie z powodu problemów związanych z ketaminą jest nadal niska, w ostatnich latach zwiększyła się czterokrotnie – z 413 przypadków w 2019 r. do 1796 w 2024 r. Większość przypadków zgłasza sześć państw członkowskich UE,

co prawdopodobnie odzwierciedla dłuższą historię dostępności i częstsze stosowanie nielegalnej ketaminy w niektórych częściach Europy. Dostępność leczenia w Europie nadal jest nierównomierna, co podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiednich usług oraz ukierunkowanych działań profilaktycznych i informowania o zagrożeniach w przypadku osób, które mogą nie być świadome zagrożeń dla zdrowia.

Większość ketaminy skonfiskowanej na rynku niedozwolonych środków odurzających w Europie pochodzi z legalnej produkcji farmaceutycznej, zwłaszcza w **Indiach**. Jest ona legalnie przywożona do UE, głównie przez terytorium **Niemiec**, a następnie trafia do nielegalnych kanałów dystrybucji (zob. [badanie EUDA](#)). To przenikanie się legalnych łańcuchów dostaw i nielegalnej dystrybucji stanowi dodatkowe wyzwanie dla służby zdrowia, organów regulacyjnych i organów ścigania.

Przewodniczący zarządu EUDA, dr Franz Pietsch, podsumował: „*Europejski raport narkotykowy* stanowi coroczny przegląd problemu narkotyków w Europie i jest cenną podstawą kształtowania polityki i działań w tym zakresie. Od ponad 30 lat wspiera decydentów i praktyków, dostarczając rzetelnych i opartych na dowodach analiz, które pomagają im w podejmowaniu decyzji. Wraz ze zmianami w środowisku narkotykowym raport ten nie tylko dostarcza wskazówek dotyczących działań, które podejmujemy dzisiaj, lecz także pomaga kształtować rozwiązania na przyszłość. We wspomnianym wydaniu podkreślono, w jaki sposób EUDA wnosi wartość dodaną dla państw członkowskich UE i wzmacnia naszą gotowość w tej dziedzinie, koncentrując się na badaniach naukowych i udoskonalonej ocenie ryzyka”.

Uwagi

(¹) Więcej informacji na temat *Europejskiego raportu narkotykowego 2026* można znaleźć na stronie <https://www.euda.europa.eu/edr2026> W raporcie przedstawiono sytuację w zakresie narkotyków do końca 2025 r. na podstawie danych z 2024 r. lub z ostatniego roku, dla którego dane są dostępne.